

Skoledirektionen finder det formaalstjenligt. Han maa finde sig i at undervise Børnene under 14 Aar og maa ogsaa finde sig i, hvis det bliver ham paabudt, at undervise dem, der er over 14 Aar, i Mellem-skolen eller Realskolen. Ingen Lærer vil betragte som en Tvang, hvad der her paa-lægges ham. De vil finde, at det er en naturlig Bestemmelse, en Bestemmelse, der stemmer med det Kald, hvortil de er gaaet ind. Jeg har hørt Lærere sige: Det vilde være forfærdeligt for mig at skulle undervise en Dreng eller Pige, som mod sin Villie kommer hen i Ungdomsskolen. Jeg siger til den Lærer: Du er vist en meget sløj og daarlig Lærer, at [du kan udtale dig paa den Maade. Kommer der en vrangvillig Elev hen i Skolen, skulde Læreren netop vise sin Kunst og sin Dygtighed og sige til Eleven: Ja, min Ven, det skal ikke vare længe, før du møder frem med Interesse og Glæde. Læreren bør ikke saadan give fortabt, og hvis en Lærer giver fortabt, vil jeg sige til ham, at han ikke egner sig til at være Lærer paa vore Opdragelsesanstalter.

Vi har ved den Opdragelsesanstalt, i hvis Bestyrelse jeg sidder, „Prøven“ i Rødovre, 60 unge Mennesker. Ikke een af dem er kommet der med sin gode Villie — ikke een. Men Lærere, der ikke turde paatage sig den Opgave at undervise her, vilde, siger jeg, være daarlige Lærere. Nej, lad Læreren vise sin Dygtighed og sin Kunst ved, at han forstaaer at drage selv en vrangvillig Elev til sig. Og selv om det nu hed sig, at en Dreng paa 14 Aar mødte frivillig frem til denne Undervisning, skulde det nok, naar vi undersøgte denne Frivillighed nærmere, komme til at vise sig, at i mange Tilfælde møder en saadan Dreng netop ikke frivilligt, men kun, fordi hans Fader og Moder har sagt, han skulde møde. Det var da ikke godt, at en Fader og Moder ikke skulde have den Ret, at de kunde sige en Dreng paa 14 Aar, hvad han skal gøre, og hvad han ikke skal gøre. Og de unge skal forstaa, at selv om de er 14 Aar, er de ikke udlærte endnu, at der er mange Ting her i Livet, de endnu skal lære og har godt af at sætte sig ind i. Deres Uddannelse er paa ingen Maade afsluttet ved den Alder. Jeg skulde ikke have noget imod, at der ved Siden af denne Bestemmelse for Folkeskolelærernes Vedkommende blev indføjet en Bestemmelse, der sagde, at for saa vidt de skal undervise i Ungdomsskolen, skal de have et Ekstrahonorar, fordi en Undervisning i Ungdomsskolen vil betyde,

at en saadan Lærer maa forberede sig hjemme, og det kan godt være, han i Begyndelsen faar et ikke saa lille Arbejde i Hjemmet, navnlig da med at rette de skriftlige Opgaver. Det vilde for saa vidt være naturligt, om man gav ham et Honorar foruden den Løn, han oppebærer for sit Arbejde.

Det ærede Medlem fra Nørresundby (Nørgaard) talte om, at Alderen mellem 14 og 18 Aar egnede sig ikke saa godt for aandelig Paavirkning. Deri kan jeg give ham Ret. Men det er heller ikke det, jeg ønsker, vi skal give dem i denne Alder mellem 14 og 18 Aar: den stærke personlige aandelige Paavirkning. Vi maa huske paa, at de Lærere, der virker i Ungdomsskolen, kan være Folk med mange Slags Anskuelse, og er der en Lærer, der har dannet sig en eller anden Livsanskuelse, siger jeg: Behold denne Livsanskuelse hos dig selv, det er ikke nødvendigt, at den skal bibringes Eleverne. Er en Lærer f. Eks. Socialdemokrat, siger jeg: Hold din Anskuelse hos dig selv, de unge, der kommer hen hos dig, kommer ikke derhen, fordi de skal gøres til Socialdemokrater. Er en Lærer Georgeist, siger jeg: Behold din Anskuelse for dig selv. Saaledes kan vi tage forskellige Retninger, og jeg siger til Læreren: Din Undervisning maa være neutral, du har ikke Ret til at give de unge en ensidig Paavirkning. Og Forældre kan med Rette sige til en Lærer, der vil paavirke de unge paa den Maade: Det var ikke derfor, vi sendte vore Børn hen til dig, der var andre Ting, du burde have anvendt Tiden til end til denne Paavirkning af de unge. Derimod indrømmer jeg, at Højskolerne har Ret til at give de unge en aandelig Paavirkning. Vi har Højskoler af mange forskellige Retninger. Der er kommet en socialdemokratisk Højskole ved Esbjerg. Jeg antager, at den paavirker de unge i socialdemokratisk Retning, men der er ingen af de unge, som bagefter kan beklage sig over, at de har faaet en saadan Paavirkning. Hvis de gjorde det, vilde jeg sige til dem: Det vidste du, inden du meldte dig ind paa den Højskole; du vidste, i hvilken Retning den blev ledet, og hvis du var bange for den Retning, kunde du være blevet derfra. Det samme gælder de andre Højskoler, det gælder Indre Missions Højskoler, de grundtvigske Højskoler, eller af hvilken Art de end kan være: hvis de unge er bange for den Paavirkning, en Højskole giver, kan de blive derfra. I denne Henseende er det godt, at Højsko-